

PhDr. Oxana Dlouhá:
TETOVÁNÍ V RUSKÉ KRIMINÁLNÍ SUBKULTUŘE

1. Vznik tetování a jeho proniknutí do kriminálního prostředí

Nehledě na to, že je tetování velmi složitým a nejednoznačným jevem, získalo si především v prostředí mladé generace neuvěřitelnou popularitu. Velký výběr a zdokonalení technických prostředků umožnil tento proces aplikování obrázků na tělo poměrně zjednodušit a udělat ho téměř bezbolestným. Za takových okolností nelze předpokládat, že bude dřívější symbolika tetování zachována. Lze tedy konstatovat, že v současné době již tetování pozbylo svého původního smyslu, ovšem v určitých sociálních skupinách ještě důležitost tetování zcela nevymizela a je stejně jako předtím zachována. Určité symboly se používají v prostředí různých náboženských sekt, skupin mládeže a obzvláště nabyly aktuálnosti v prostředí kriminálních subkultur.

Dějiny tetování v kriminální subkultuře sahají několik století zpět, pravděpodobně do doby, kdy vznikla tradice označit odsouzené zločince určitým způsobem. Prvním, kdo obrátil svou pozornost na rozšíření tetování v kriminálním prostředí byl Cesare Lombroso, italský vězeňský lékař, psychiatr. Tetování ovšem považoval za projev atavismu a znak morálně defektních lidí. Tvrdil, že tetování charakterizuje určitý antropologický typ, jehož nositele mají ve většině případů vrozené vlastnosti pachatele a prostitutky. Ten, kdo má tetování, je buď zločinec nebo degenerovaná osobnost. Tento názor byl na konci 19. století velmi rozšířený a tetování bylo chápáno jako jeden z projevů vzpoury a hrozba pro kulturní hodnoty. Nositele tetování byli považováni za nenapravitelné zločince.

Ze začátku mělo tetování spíše charakter napodobování, bylo jednoduché. Postupem času docházelo ke změnám a členové kriminálních skupin začali z vlastní iniciativy aplikovat na kůži symboly, které by je odlišili od ostatních. Nositele tetování začali aspirovat na vedoucí postavení, protože na těle nosili symbol silného a vytrvalého jedince. Pravděpodobně nemalou roli při vzniku jazyka symbolů sehrálo rovněž napodobování rituálních tetování. Tetování v kriminálním prostředí se rozvíjelo bez ohledu na příslušnost k určité zemi, národnosti či politické zřízení. Po určité době se stalo originální jazykem komunikace, kterému rozuměli pouze zasvěcení.

V místech výkonu trestu se tetování stalo jediným „dokladem totožnosti“,

jelikož osobní dokumenty byly uloženy u správy věznice, oděv měli všichni stejný a důvěřovat slovům v kriminálním prostředí se příliš nedalo. Spoluvězni tedy dokázali díky tetování získat informace o nově příchozím vězni, tj. identifikovat jeho postavení v kriminální subkultuře, kriminální minulost, pohled na svět, sklony. Kromě toho se tetování v kriminálním prostředí využívalo rovněž jako předání konkrétních informací. V obrázcích a nadpisech zašifrované informace se aplikovaly na tělo kuriéra, čili toho, kdo byl do míst výkonu trestu poslán záměrně pouze z toho důvodu, aby na správné místo dopravil dopis. Vývoj obrázkových symbolů v kriminálním prostředí byl postupný. Docházelo buď k revizi nebo kanonizaci symbolů. Tetování začalo mít hlubší smysl a sloužit pro účely předání individuálních myšlenek a označení sociálních postojů a hodnotových orientací jedince.

Analýza tetování potvrzuje, že tzv. „trafarety“, tj. obrázky, podle kterých se dělá tetování, se neustále mění, proto ani jejich interpretace není většinou zcela možná. Stejně jako není možná přísná klasifikace tetování. Má to několik důvodů. Za prvé, existuje nepřeberné množství motivů s různorodou tematikou při výběrů tetování, množství míst a technik aplikace. Za druhé, odsouzení nemají zájem prezentovat pravý smysl svého tetování. Jako příklad lze uvést tetování, které zobrazuje profil V.I. Lenina. Málokoho napadne, že je to symbol kriminálnika (*Lenin – vůdce říjnové revoluce, rusky - Вождь Октябрьской Революции, čili písmena znamenají zkratku VOR, „vor“ v ruštině – není jen zloděj, ale nejvyšší titul v kriminálním prostředí*). A za třetí, velký počet tatérů vnáší subjektivní faktor do charakteru a rovněž formy aplikování. Tudíž všechny výše uvedené faktory jen potvrzují, že seriózní vědecké práce za účelem klasifikace tetování vyžaduje obrovské množství faktického materiálu a jeho metodické rozpracování.

Velký význam lze přiřkládat i důvodům vedoucím odsouzené k aplikování tetování. K nim patří:

- vůle prosadit se v určité skupině odsouzených, zdůraznit výjimečnost své osobnosti,
- nepsaný zákon spočívající v přijetí do prostředí osob ve výkonu trestu,
- napodobování zkušenějších odsouzených, autorit, jenž už tetování mají,
- romantika prostředí věznice, originální památka na místa výkonu trestu, solidarita s některým z odsouzených, znak bratrství.

Analýza tetování z kriminálního prostředí, profesionální znalost této problematiky v řadě případů umožní odhalit trestné činy. *Např. kompozice - pistole,*

finský nůž, karty, láhev a sklenička, injekční stříkačka – může mít dvojí smysl: buď svědčí o veselém životě nositele nebo poukazuje na to, co nás ničí. Růže na rameni znamená, že její nositel oslavil 18. narozeniny ve vězení. Popis uvedeného tetování je převzat ze spisu týkajícího se ustanovení osoby neznámého muže, jehož tělo našli v řece nedaleko vesnice Bolševo. Ukázalo se, že na jeho těle byl zaznamenán celý životopis. Po identifikaci se zjistilo, že interpretace tetování vyšetřovatelem přesně odpovídala jeho skutečnému životopisu.

Závěrem lze konstatovat, že smyslem zkoumání tetování není udělat systematizaci všech tetování, s nimiž se lze v kriminálním prostředí setkat, ale seznámit se s některými náměty, elementy, zkratkami. Může to pomoci zabránit aplikaci tetování, které se nám líbí, ovšem může mít skrytý význam. Kromě toho znalostí symboliky tetování u odsouzených za trestné činy, významů obrázků, nadpisů a jejich tradičního rozmístění může pracovník orgánů činných v trestním řízení snadno určit sklony už dříve odsouzených k určitým druhům projevů trestné činnosti. A v případě, že se obrázky povede rozšifrovat, tyto mohou mnoho říci o vkusu jeho nositele a jak již bylo uvedeno prozradit rovněž některé autobiografické údaje.

http://www.vturme.ru/view_post.php?id=2
<http://tatl.ru/tattoo.php?id=prest&id2=prestup>
<http://ru-tattoo.ru/publ/5-1-0-41>

